

**PRATA
PENGAR**Privatekonomi på
enkel svenska

Kapitel 2

Budget

Film 1: Inledning

En mamma och hennes dotter pratar med varandra. De är hemma i köket. Dottern visar att hon har gjort en budget. Hon ber mamman titta om hon har gjort rätt.

Dottern visar sina inkomster och utgifter. Inkomsterna är bostadsbidrag och studiemedel.

Utgifterna är hyra, el, telefon, internet, kläder, mat, hygien och nöje. Radio- och tv-avgift är också en utgift hon måste betala.

Hon behöver också ett busskort för att kunna åka till universitetet. Det är en extra utgift.

Film 2: Visa Idas budget

Ida visar sin budget för mamman när den är färdig. Hon visar alla sina inkomster och utgifter. Ida har skrivit alla inkomster i en spalt. Inkomsterna är totalt 9 240 kronor per månad.

Hon har skrivit alla utgifter i en annan spalt. Utgifterna är 9 990 kronor i månaden. Det betyder att det fattas pengar. Ida saknar 750 kronor varje månad.

Film 3: Avslutning

Ida säger till sin mamma att allt var dyrare än hon trodde. Hon säger att det kostar mycket att flytta hemifrån. Mamman svarar att Ida kanske behöver ett extra-jobb för att kunna betala allt.

Berätta:

- Gör du en budget? Varför? Varför inte?
- Vilken är din största utgift? Hur stor är den utgiften ungefär varje månad? Vilka är dina övriga utgifter? Vilken var din största utgift i landet där du bodde förut?
- Vilka är dina nöjen? Vilka av dina nöjen kostar pengar? Ungefär hur stor är utgiften för nöjen varje månad?
- Jämför med hur det var för fem år sedan. Kostar dina nöjen mer eller mindre nu? Jämför med hur det var för tio år sedan. Kostar dina nöjen mer eller mindre nu?
- Vilka hygienartiklar använder du? Ungefär hur stor är den utgiften varje månad? Vilka av dina hygienartiklar är dyrast?

Diskutera:

- Ska ungdomar, som fyllt 18 år, betala när de bor hemma hos sina föräldrar? Om du svarade ja, hur mycket tycker du att de ska betala varje månad?
 - Ska barn, 7–12 år, få veckopeng av sina föräldrar? Varför? Varför inte? Om du svarade ja, vad tycker du att de behöver pengarna till?
 - Ska ungdomar, 13–17 år, få månadspeng av sina föräldrar? Varför? Varför inte? Om du svarade ja, vad tycker du att de behöver pengarna till? Tycker du att de ska lära sig att göra en budget? Varför? Varför inte?
-

Skriv det ord som passar i meningen.

bostadsbidrag • budget • hyra • inkomster
internet • radio- och tv-avgift • utgifter

Dotter: Mamma, jag har gjort en _____.
Kan du se om jag har gjort rätt?

Mamma: Javisst.

Dotter: Här är mina _____.
Och här är mina _____.

Mamma: Och inkomsterna det är studiemedel och _____.

Dotter: Och utgifterna är _____,
el, telefon, kläder, mat och nöje.

Mamma: Men behöver du inget mer?

Dotter: Jag behöver nog ett busskort också.

Mamma: Och sen tror jag att du behöver _____.

Dotter: Ja.

Mamma: Och så måste du betala _____.

Dotter: Just det.

Skriv det ord som passar i meningen.

barnbidrag • bostadsbidrag • inkomst
internet • nöjen • utgift

1. _____ är pengar du får, till exempel för arbete.
2. Inkomst är till exempel också _____ och _____.
3. _____ är pengar du betalar, till exempel hyra.
4. Ett annat exempel på utgift är _____.
5. _____ är också exempel på utgift.

Skriv svar som passar till frågan.

Du behöver inte svara exakt.

Skriv ungefär vad du tror att det kostar.

Hur mycket handlar du mat för varje månad?

_____.

Vad betalar du i hyra?

_____.

Vad betalar du för resor?

_____.

Vad betalar du för el?

_____.

Vad betalar du för internet?

_____.

Hur hög är din telefonräkning?

_____.

Hur mycket betalar du för barnomsorg?

_____.

Skriv det ord som passar i meningen.

Varje ord passar i två meningar.

avgift • gift • giftig • utgift

1. Han har en fru. Han är _____.
2. Hon har en man. Hon är _____.
3. Svamp kan vara _____.
4. Rök kan vara _____.
5. Du får betala _____ när du går till läkare.
6. Du ska betala _____ om du har tv.
7. Hyra är en stor _____ varje månad.
8. Mat är också en stor _____.

Skriv ord som passar i meningen. Ibland passar flera ord.

bostadsbidrag • hyra • mat • studiemedel, 750 kronor • 9 240 kronor • 9 990 kronor

1. Hur stora inkomster har Ida totalt varje månad?
_____.
2. Vilka inkomster har hon? _____
_____ och _____.
3. Vilka utgifter har hon? _____ och
_____.
4. Hur stora utgifter har hon totalt varje månad?
_____.
5. Hur mycket saknar hon varje månad?
_____.

Skriv R (rätt) eller F (fel).

1. Inkomst är pengar du får. _____
2. Utgift är pengar du betalar. _____
3. Att sakna pengar betyder att det fattas pengar. _____
4. Internet är exempel på inkomst. _____
5. Studiemedel är exempel på inkomst. _____
6. Radio- och tv-avgift är exempel på utgift. _____
7. Budget och bidrag betyder samma sak. _____
8. Budget är att skriva upp alla inkomster och utgifter. _____
9. Inkomster totalt betyder alla inkomster tillsammans. _____